

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Bleško jezero.

O tej zadevi prejeli smo zopet sledeči dopis: Slavno uredništvo! Z ozirom na uvodni članek „Bleško jezero“, priobčena dné 31. marca t. l. v 74. številki cenjenega Vašega lista prosim kot lastnik Bleškega jezera, sklicevaje se na § 19. tisk. zak., da vzprejmete sledeči

popravek:

Ni res, da sem po svojem odvetniku zahteval od vsakega, ki poseduje na Bleškem jezeru kakšno ladijo, ali na kak drug način rabi jezero, naj pripozna, da do tega nima nobene pravice, ampak da to le izvršuje z mojim prostovoljnim preklicnim dovoljenjem.

Res je le to, da se je po mojem odvetniku vsled mojega naročila zahtevalo tako pripoznanje od devetih posestnikov oziroma posestnic Bleških vil in hôtelov, od katerih se je pač tudi terjalo, da se z menoj gledé uživanja posebno pogodé in da se podvržejo v tem pogledu mojim naredbam.

Ni res, da so stvarni nasledki zahtevane obveze takšni, da bi se jih moral kdo, sosebo pa vsi Bleški okoličani ustrašiti.

Ni res, da je bilo Bleško jezero do sedaj faktično prosto, da je le po neljubi pomoti v deželni zemljiški knjigi formalno upisano, ter da ta upis dozdevne prostosti jezera zavirati ne more.

Nasprotno je res, da je c. kr. finančna prokuratura sicer v imenu države skušala potom pravde mojega prednika gosp. Viktorja Ruarda prisiliti, da pripozna Bleško jezero za javno vodo in dovoli odpis jezerske parcele od grajščine Bleške v deželni zemljiški knjigi, — da pa ta tožba ni obveljala, marveč, da se je z razsodbami c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z dné 10. februarja 1881, št. 8349, c. kr. višjega sodišča v Gradcu z dné 27. junija 1881, št. 5591 in c. kr. vrhovnega sodišča z dné 9. februarja 1882, št. 12.108, torej v vseh treh instancah brezpogojno zavrnila.

Ni res, da se hoče kranjski deželi in vsemu slovenskemu svetu vzeti biser slovenske zemlje, ker vendar gg. bratje Tönnies, Valtriny, Mallner, dr.

Mosche in ostali tiste devetorice Bleških letovičarjev in gostilničarjev, od katerih sem zahteval pripoznanja, da jim ne pristuje nikakšna služnost gledé jezera, dosihmal še ne predstavljajo niti kranjske dežele, niti slovenskega sveta.

K razburjenosti torej niti kranjska dežela, niti slovenski svet nima povoda.

Ni res, da če moja, povsem opravičena zahteva nasproti navedenim osebam obvelja, nihče meni ne more zabraniti, da ne bi jezera za vse ladije razun svojih zapri, preganjal vsakega, ki bi hotel na ta ali oni način brez mojega dovoljenja rabiti jezero za svoje namene.

Tistim Bleškim posestnikom-domačinom, — ki so se že od nekdanj, kakor njih predniki vozili s svojimi ladjami po jezeru, prevažali ljudi in si s tem denarja služili, tega ne branim in tudi v naprej braniti ne mislim, ker že pridobljenih pravic jim jemati ne smem in ne morem.

Ni res torej, da bi prišlo ljudstvo ob jezero, ob svoj poglavitni in često jedini zaslužek — in ni res, da bi prenehale vse ugodnosti, ki jih je imela okolica, kakor tudi vsak obiskovalec Bleda od starodavnih časov.

Res je le, da bode prenehala dosedanja samopašnost nekaterih posestnikov Bleških letovišč in gostilnic, kateri skušajo svoje, povsem brezpravno dosedanje gospodarenje zagovarjati z dozdevno popolno svobodo Bleškega jezera.

Ni res, da je moje postopanje skrajno neplemenito, ko vendar nič družega ne nameravam, nego obraniti svojo lastninsko pravico pred samolastnim postopanjem nekaterih neopravičencev, ki niti Bleški domačini niso.

Ni res, da moje početje nasprotuje velikim zgodovinskim, socijalnim in gospodarskim interesom Bleške okolice in kranjske dežele, spojenim z Bleškim jezerom, ti interesi vendar s težnjami pozvane devetorice posestnikov nimajo ničesar opraviti.

Da hočem jezero kot svojo lastnino tudi za svoje namene porabiti, — to se razume, — nikakor pa ni res, da kanim v to svrhu žaliti že pridobljene pravice tretjih oseb sosebo seljanov, in ni res, da

preti nevarnost, da se bo po meni ali mojih naslednikih obdačil vsak obiskovalec in vsak romar.

Ni res, da je moj namen, da naj se vsi poslužujejo mojih ladij, mojega kopališča, da naj vsakdo pri meni led kupuje i. t. d. —, moja nakana je le, ugotoviti svoje pravno stališče nasproti tistim nekaternikom, ki si svajajo neke pravice do jezera, ki jih nikoli pridobili niso.

Ker prevažanja romarjev tistim seljanom, ki so se dosihmal res temeljem starodavnih pravic s tem obrtno bavili, niti prepovedati ne morem, če bi to — sebi na kvar — tudi hotel, je pač gola neresnica, da se bode smelo le po moji milosti romati na otok k Materi Božji.

Ni res, da se je kranjski deželi bati velike nevarnosti in sramote, katero bi moral odvrčati sedaj tisti kranjski deželni zbor, ki se ob času, ko bi se bil Bleški grad z jezerom vred prav lahko pridobil za deželo, za to priliko še zmenil ni.

Na Dunaji, dne 3. aprila 1893.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Adolf Muhr.

Opomba uredništva: Mi zares občudujemo — pogum gosp. Adolfa Muhra. Je-li mari v istini mislil, da bo s svojo drznostjo, zlorabeč tiskovni zakon ter držeč se nekrščanskega načela: „Si fecisti, nega“ konfundiral javno mnenje, zbegal naše čitatelje in opral samega sebe? Žal, da mu tega veselja ne moremo privoščiti. Gos. Muhr trdi v svojem predstoječem in v popravku našega dopisa iz Bleda, da odreka pravice do jezera le devetorici posestnikov tamošnjih gostilnic in vil, da je le onim poslal take izjave, „da pa tistim seljanom, ki so s svojimi predniki že dosihmal zmiraj ljudje po jezeru prevažali, niti prevažanja, niti dohodka in dobička iz njega ne brani in tudi ne misli braniti, ker pridobljenih pravic jim ne sme in ne more braniti.“ Mi smo trdili nasprotno in gosp. Muhr nam, sklicujé se na zakon, očita neresnico. — Pred nami pa leži izjava, katero je poslal oziroma izročiti dal gosp. Adolf Muhr občinskemu zastopu Bleškemu s po-

LISTEK.

Iz glasbenega sveta.

(Novi smer v nemški glasbi. — Italijanski skladatelji. — Nabiranje in važnost narodnih napevov.)

Konec.)

Narodni napevi imajo tudi glasbeno znanstveno vrednost. To je vsebina drugemu poglavju. Da se vé, kaj je narodno in kaj ne, treba je pozitivnih pravil. Te pa se zamore stvariti le na podlagi analize, katera se mora raztezati na melodijo, ritmus, harmonijo, dinamiko in obliko. Kakor je razvidno, podoben je ta študij komparativni filologiji, katera tudi posnema pravila iz ljudskega govora. Ta grana glasbene pouke spada v muzikologijo, katero je g. Kuhač prvi stvaril. On je napisal mnogo pravil za karakteristiko narodne glasbe hrvaške, katere je posnel v svojih preiskavanjih iz narodnih napevov.

V naslednjem poglavju razpravlja pisatelj glasbeno zgodovinsko in kulturno historično važnost narodnih napevov. Švicarski, tirolski in polabski Slovani zapustili so po neugodnem političnem pritisku ali vsled drugih neugodnih odnošajev svoj materinski jezik. Čudno pa je, da so v kljub temu ohranili nekatere svojih narodnih napevov, kateri se tudi še

dandanes drugod pri daleč od njih oddaljenih Slovanih prepevajo. Tako n. pr. se prepeva v Švici še dandanes narodna pesen: „Es isch kei sölige Stamme“ itd., koja ima isti napev, kateri se nahaja tudi mej narodnimi napevi, koje prepeva z malo spremeno narod v Bosni in Srbiji. Tedaj ni sumnje, da je to vrlo stari slovanski napev. Pisatelj navaja še dva novogrška napeva: „Phengeri mu!“ in pa plesovni napev „Syrto“, katera se tudi na Hrvaškem in v Slavoniji prepevata. Historični zaključki, kateri se dajo iz teh in jeduskih faktov posneti, so sami po sebi razumljivi. Na drugi strani pa imajo narodni napevi tudi kulturni pomen, ker iz njih se zrcali tako rekoč temperament, karakter in kultura naroda itd.

Zakaj so narodni napevi važni za jezikoslovca g. pisatelj obširneje opisuje, ter pravi, jezikoslovec bi moral biti vsaj nekoliko glasbe več, ker je glasba najbližja in najvažnejša pomočna znanost za jezikoslovce. Jezik in glasba imata jednaki material, namreč glas. Deli, iz katerih obstoje jezikoslovni in glasbeni večji proizvodi, so jednaki, to je melodija, ritmus in dinamika. Vsi ti pojedini deli se na jednaki način vežejo ali združujejo v stavke in perijode. Po sorodstvu sta si torej jezik in glasba, kakor rojena brata in v petju rekel bi sijamska dvojčka. Dasiravno pa sta si tako podobna, vendar nista

jedno in isto. Jezikovna melodija nima jednake intervalov kakor glasba, tudi ritmus ni v obeh jednak. Ravno tako tudi niso pravila sintakse, ortografije itd. v obeh jednaka. Vendar pa sta si tako sorodna, da jezikoslovec ne sme glasbe tam ignorirati, kjer bistveno sega v jezik. On bi pri preiskovanju narodnih napevov morda še marsikaj našel, kar bi bilo važno za pravilno akcentuacijo besedij itd., če se tudi ne da tajiti, da se v njih semtertje nahaja nepravilno naglaševanje pojedinih besedij. Koristno bi toraj bilo, da filolog v toliko izvežba s pomočjo glasbe svoj sluh, da zamore razviditi v narodnih napevih, v kakošnem razmerju stojita glasbena in jezikovna melodija.

V poslednjem poglavju navaja pisatelj razloge, zakaj naj bode tudi pesnik saj v nekoliko glasbe več, ter pravi, da je to zato potrebno, da zamore stih uravnati po narodno glasbeni metriki in zunanjo obliko pesni po zunanji obliki narodne glasbe. Metrika stihov postala je iz oblike plesov. Pesniki so v besedah oponašali vrsto in broj korakov v raznih plesih, pa so zato obdržali za nazivanje svojih stihov imena raznovrstnih plesov, katere so z njimi oponašali n. pr. Pyrrhichius = plesač, Spondeus = jednaki korak, Molossus = težki korak itd. Pesmi, katere so namenjene, da se uglasbijo, morajo imeti pretežno glasbeni življ v sebi. Glasba

pošiljalca v nemškem jeziku. — Stvar je pre — drastična, da bi jej bilo treba komentara in nam je le nov dokaz, da se je motil Ben Akiba trdeč, „da se na svetu nič novega več zgoditi ne more“.

— (Slovensko gledališče.) Kakor smo že poročali, imel bode g. prof. Fran Gerbič prihodnjo nedeljo svojo beneficijo. Ker se z beneficijantovo predstavo zaključila gledališka doba in s tem tudi letošnje operne predstave, zdi se nam potrebno ravno v tem trenutku poudariti, kak delež ima gosp. Gerbič na uspehih naše opere. Kakor znano, prinesla nam je ravnokar pretekla gledališka doba poleg drugih lepih stvari dve novosti; jedno izvorno slovensko lirično opero „Teharski plemiči“ in Mascagnijevo opero „Cavalleria rusticana“. S prvo položil se je temelj slovenski operi. Z njo se je dosegel tako časten uspeh, da smemo biti ponosni. Z drugo opero, ki je tudi dosegla pri nas sijajen uspeh, pa smo Slovenci dokazali, da so naše moči popolnoma kos težavnim nalogam, ki jih stavljajo do izvršiteljev taka dela. Pripoznati nam je, da so se vse operne predstave naše vršile jako dostojno tako z ozirom na izvršujoče moči, kakor tudi z ozirom na provincijalni oder. Uspehe, in to lepe uspehe zabeležiti nam je na obe strani. Vsa zasluga in priznanje gre kapelniku kot dejanskemu voditelju, kot duši podjetja, kateri vežba soliste, uči zbor in vodi orkester. Bili smo priče v gledališči, in to radi priznamo, da so se operne predstave vršile toli precizno in dovršeno, da smo popolnoma zadovoljni. Koliko truda stoji uprizoritev kake opere, naučenje ulog, to vé le kapelnik. Tu je treba neumorno delovati in mi smo imeli priliko občudovati neumorno požrtvovalnost in ustrajno delavnost, s katero je g. Gerbič pripravljaval operne predstave. Sad njegovega truda — predstave — uživalo je občinstvo in nas le veseli, da je „Dramatično društvo“ tako častno rešilo svojo nalogo v letošnji dobi ter le želimo, da v tem tiru napreduje s svojim kapelnikom g. Franom Gerbičem kot osnovelem slovenske opere v Ljubljani. Trdno smo uverjeni, da bo občinstvo, uvažujé Gerbičeve zasluge, porabilo priliko beneficije ter mu z obilnim obiskom izrazilo svoje priznanje.

— (Romarski vlak v Rim.) Kakor se nam poroča, predstavil bode slovenske romarje pri avdijenci sv. očetu v Rimu dné 15. t. m. Mariborski knezoškof dr. Napotnik. Ker bo posebni vlak brez premembe voz do Rima peljal, je za mnogo več prostorov oskrbljeno, toraj se bodo listki še do odhoda vlaka prodajali. Romarji, ki želijo skupaj v jednem kupeju potovati, naj to naznanijo takoj podjetniku g. Pauliu v Ljubljani, da jim oskrbi dotične kupejs. Stanovanj v Rimu po 50 kr., 75 kr. in više je baje zadostno oskrbljenih.

— (Iz vojaških krogov.) Naše poročilo o premeščenju domačega polka št. 17 nam je popolniti v toliko, da ne pride v Celovec, nego v Dalmacijo. V Ljubljano pa pride 27. polk (kralj Belgijski) iz Gradca, katerega nadomesti 22. polk, ki je zdaj v Dubrovniku.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 26. marca do 1. aprila. Novorojencev je bilo 25 (= 41 08‰), mrtvorojenca 2, umrlih 14 (= 22 88‰). Mej njimi za škarkatice 1, za jetiko 4, za vnetjem sopolnih organov 2, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 6. Mej umrlimi bilo je tujecev 8 (= 57 1‰), iz zavodov 10 (= 71 4‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli 4, in sicer za škarkatice 3 in za vrtico 1.

— (Nakupovanje konj za c. in kr. vojno.) Asentna komisija za remonte bode kupovala konje za c. in kr. vojno, dné 22. aprila dopoldne ob 9. uri v Ljubljani v živinozdravnici, dné 24. aprila dopoldne ob 9. uri v Kostanjevici pred občinsko pisarno in dné 25. aprila dopoldne ob 10. uri v Bučki „na Vrtači“. Samostalni konjarski odsek c. kr. kmet. družbe pozivlje vse kranjske, zlasti pa dolenske konjerejce, naj pripeljejo pred imenovano komisijo tiste svoje konje, ki so na prodaj ter sposobni za vojno. Asentna komisija sme kupiti le tiste konje, od katerih je pričakovati, da bodo dosegli vso sposobnost za službo v vojski, zato se je ozirati le na tiste konje, ki so prave rasti, v katerih teče „prava kri“ in ki so prav vzrejeni; to velja posebno za konje za ježo. Kupljeni konj mora biti brezdvomno že štiri leta star, a ne starši nego sedem let. Za sposobnega konja za kavalterijo in za konja za ježo pri artileriji se plača

250 gld., za voznje pri artileriji sposobnega konja pa 350 gld.

— (Ženska Cérkniško-Planinska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) priredi veselico, dné 9. aprila 1893. v prostorih Planinske čitalnice. Vspored: 1. a) S. Gregorčič: „Blagovestnikom“, b) J. Bilc: „Pomladni glasovi“, deklamuje gospica B. Terčeljeva. 2. A. Nedved: „Naša zvezda“, poje mešani zbor. 3. Govor. 4. B. Mendelssohn: „Ženitvena koračnica“, čveteroročno svirata na glasoviru gospica J. Malovrhova in g. F. Juvánc. 5. a) R. Wagner: „Molitev kralja Henrika“, iz opere „Lohengrin“, b) F. S. Vilhar: „Kam?“ samospeveva za bas; poje g. D. Sebratzer. 6. A. Nedvél: „Vijoličin vonj“, poje mešani zbor. 7. V. Parma: „Pesnijski venec“ svira na glasoviru gospdč. J. Malovrhova. 8. J. Bleiweis: „Bob iz Kranja“, veseloigra s petjem v jednem dejanji. 9. Šaljiva loterija. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Ustopnina za osebo 30 kr., za družino 50 kr. Preplačila se hvaložno sprejmó! K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

— (Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ajdovščini) priredi veselico s prijaznim sodelovanjem Ajdovskega pevskega moškega zbora društvenim namenom v prid v nedeljo dné 9. aprila 1893. v prostorih društva „Etnosti“ v Ajdovščini. Vspored: 1. Govor. 2. „Pozdrav“, moški osmospev. 3. „Picciola“, štiri-ročno sviranje na glasovir. 4. H. Volarič: „Dekliška tožba“, samospev za sopran. 5. „Bergsee“, sviranje na citrah. 6. Förster: „Pjevajmo“, poje veliki moški zbor. 7. Gregorčič: „Velikonočna“, deklamacija. 8. Mendelssohn: „O da bi le v eno besedo“, dvospev za sopran in alt. 9. Dve tašči. Veseloigra v jednem dejanji. 10. Mašek: „Pri zibelci“, moški osmospev. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Ustopnina k veselici 30 kr., sedež 20 kr.

— (Nemščina v slovenskih šolah na Štajerskem.) Iz letnega poročila dež. šolskega sveta štajerskega je vidno, da je v 20 šolskih okrajih na Spodnjem Štajerskem 252 ljudskih šol, dve „slovenski“ ljudski šoli pa sta še v večinoma nemških okrajih Arnfels in Mureck. V 50 šolah se poučuje nemško in slovensko — kakšne so te šole, je videti iz učnih uspehov; otroci navadno ne znajo ne nemški ne slovenski, drugega pa tudi nič. V 195 šolah je nemščina učni predmet, v 9 pa se poučuje samo nemški. Deželni šolski svet ni zadovoljen z učnimi uspehi v nemškem jeziku, češ da je pouk dosti preveč mehaničen in da otroci nimajo prilike porabiti svojega znanja tudi praktično. — To je povsem resnično. Otroci se z roditelji in vaščani ne morejo nemški razgovarjati, ker ti nemški ne znajo, s kozami in teleti tudi ne, in ker po kmetih še niso ustanovljeni konverzacijski klubi, preostajajo samo še tisti nemški kulturonošci, ki se s vkupnim imenom kličejo „arme Reisende“, katerim se pa vedno silno mudi. Toda — govorimo resno. Prav tožba dež. šolskega sveta je nov dokaz, da se otroci v ljudskih šolah povsem po nepotrebem in na škodo pouku v drugih potrebnih predmetih trpinčijo z učenjem nemškega jezika, zato jo beležimo z zadoščenjem, ker podpira našo staro tirjatev: vén z nemščino iz ljudskih šol!

— (Sadjerejsko društvo za Šoštanj-ski okraj) ima v nedeljo, dné 9. t. m. svoje glavno zborovanje v čitalniških prostorih v Šoštanju. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi predavanje o sadjereji. Potem pa bode tombola z izključno takimi dobitki, ki imajo za sadjerejca praktičen pomen. Društvo namerava tudi ustanoviti trtnico za ameriške trte in zasluži torej, da se podpira vsestranski.

— (Na Graškem vseučilišči) bilo je v minulem zimskem semestru 1892/93 vpisanih 1525 slušateljev. Mej njimi je bilo 117 bogoslovcev, 520 pravnikov, 670 medicincev in 218 modroslovcev, mej temi 115 farmacevtov. Iz tostranske državne polovice jih je bilo 1266, iz Ogrske 210, inozemcev pa je bilo 49.

— (Se nas že bojé.) Tako bi uskliknil človek, ko bere strupene besede, katere je napisalo renegata Dobrnika Celovško glasilo o shodu kat. pol. društva za Slovence na Koroškem in o sijajno uspeli papeževi slavnosti. Toži, da prej tako tihi slovenski kmet na Koroškem ni več tak, da se pred malo leti ni nič čulo o narodnem prepiru na Koroškem, ki se zdaj razlega po vsi deželi. Peče renegata v dno duše, da so se v „Masslgarten“, kjer so doslej bile samo nemške veselice — kakor

pravi — razlegali Živio klici. Nesramno pa je, kar kvasi o „kriainerische Veranstaltung“, ki je provokacija v „kerndeutsche Stadt“. No, saj je g. Dobrnik sam najbolji dokaz, iz kako trdo germanskega jeira je sestavljena večina Celovških Nemcev, ki pa dozdej po svoji večini vsaj še niso bili pristopni za podlo hujskanje nekaterih zagrizenih renegatov. Da bi slovenskemu kmetu bilo vse jedno, se li uraduje nemški ali slovenski, to je silno najivna trditev. Če dozdej ni zahteval še povsod svojih pravic in spal, iz tega še nikakor ni izvajati, da tega ne bode storil v bodoče. Tudi na Koroškem probudil se je Slovenec, hvala vztrajnemu delovanju posvetnih in duhovnih rodoljubov. Naj jih le slobodno imenuje renegat Dobrnik kopico vnanjih hujškačev, ki mirnega kmeta vlačijo od pluga, da v čisto nemškem mestu (?) Živio! vpije. Naj le končuje svoje strupene članke z besedami „Hinaus mit ihnen“, njegova pisava nam je najbolji dokaz, kako istinite so pesnikove besede: Mi vstajamo, in vas je strah.

— (Koroške poštné razmere) so v nekaterih krajih jednako čudne, kakor šolske in narodne. Slovensko pisana pisma, celo če so priporočena ne prihajajo z lepa na določeno mesto. Več tleh konkretnih slučajev se bode naznanilo poštnemu ravnateljstvu v Trstu.

— (Potres.) Velikonočni ponedeljek po noči ob 11. uri 50 minut bil je v Vrbi na Koroškem skoro pet minut trajajoč potres. Čulo se je tudi precej močno podzemsko bobnenje.

— (Tiskovna pravda.) Pred Goriškim porotnim sodiščem vršila se bo v kratkem, kakor smo že naznanili, obravnava o tožbi prof. Babscha zoper „Sočo“. Tožitelja Babscha bo zastopal židovski odvetnik Graziadio Luzzato, sorodnik urednice iredentovskega „Corriera“, „Sočo“ pa bo zagovarjal odvetnik dr. Stanič.

— (Tržaške volitve.) Letošnje občinske zajedno deželnozborske volitve v Trstu utegnejo biti jako zanimljive, ker se jih misli udeležiti tudi patrijotična frakcija italijanske stranke. Mestni magistrat je imenik volilcev tako spretno sestavil in neiredentovske elemente tako izborno razvrstil, da bi iredentovi gotovo zmagali, ako se ne ugodni podanim reklamacijam. Italijanska stranka si je mislila pomagati s tem, da je iz imenika volilcev izpustila večje število volilcev, kateri samo v Trstu bivajo, a niso ni mestjani ni občani Tržaški. Sedaj jo je strah, da bi se jej godilo tako kakor l. 1885., ko je povsem jednako postopala. Tedaj je namreč občinski svet odbil reklamacije radi teh neupisanih volilcev; reklamantje so se zoper ta ukrep pritožili na upravno sodišče, namestništvo pa je zaukazalo, da je z volitvami počakati, dokler se ne reši ta rekurs. Upravno sodišče je tedaj ustreglo reklamantom, a vzlic temu je mestni magistrat tudi letos izpustil iz imenika volilcev vse dotične volilce. Vsled podanih reklamacij se sedaj iredentovska stranka grozoo bojí, da pri volitvah propade, ako bi namestništvo tudi letos ukazalo, da je počakati z volitvami, dokler ne dojde razsodba upravnega sodišča in zato vzdihujejo nje glasila tako milo, da bi še kamna omeščala.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima v soboto 8. aprila t. l. svoj šesti večer v dvorani „Zum alten Schottenthor“, I, Schottengasse Nr. 7, z berilom gosp. prof. dra. Janka Pajka: „Spomini na župnika Davorina Trstenjaka“. Začetek ob 8. uri zvečer. K udeležbi vabijo se na Dunaji bivajoči Slovenci.

— (Koncert hrvatske umetnice.) Mladostna Hrvatica, gospica Ludmila Makovec, ki je z odličnim uspehom dovršila Dunajski konservatorij ter često z briljantnim svojim igranjem na glasovir očarovala slovansko občinstvo na Dunaji, priredi v soboto 8. t. m. v Bösendorferjevi dvorani (Wien, I, Herrengasse, Palais Lichtenstein) svoj koncert. Začetek ob polu 8. uri.

Danes „Jour-fixe“.

Razne vesti.

* (Smetanova opera „Prodana nevěsta“) vzbudila je tudi letos, ko se daje v nemškem jeziku v „Theater an der Wien“, največje zanimanje in imela upravo sijajen uspeh, kakor lani, ko jo je predstavljala operna družba češkega narodnega gledališča. Po ouverturi že poklicalo je občinstvo kapelnika dvakrat, po prvem dejanji pa pevke in pevce desetkrat. Nekoliko številki moralo se je ponoviti in navdušenost ostala je jednaka do

živom, da naj jo podpišejo vsi v njej naštetih seljani, od katerih nijeden ne spada med ono „deveterico“, o kateri govori sedaj gosp. Muhr. Izjava, katere original leži pri slavnem c. kr. okrajnem glavarstvu v Radovljici, se glasi v doslovnem prevodu:

Bled, dne 4. decembra 1892.

Gospodu Adolfu Muhru, grajščaku na Bledu.

Vi dovolili ste nam i. s.:

Ime	na Mlinem	1 ladijo - plitvico
Uršuli Pem	"	"
Blažu Jenu	"	"
Janezu Vidicu	"	"
Janezu Zupanu	"	"
Janezu Paslerju	"	"
Alojziju Zerovcu	"	"
Simonu Kocijančiču	"	"
Josipu Kocijančiču	"	"
Antonu Zupanu	"	"
Janezu Muleju	"	"
Janezu Kunčiču	"	"
Josipu Dešmanu	"	"
Lizi Piber	"	"
Jožefu Slamniku	"	"
Jeri Klinar	"	"
Janezu Žerovcu	"	"
Heleni Mangelc	"	"
Francetu Vovku	"	"

cerkvi na otoku (gosp. dekan Razboršek) ... dve plitvici spraviti v jezero, ki je Vaša last in v Vaši posesti in voziti po jezeru s temi plitvicami.

To dovoljenje velja za-me in za moje domačine, nadalje za romarje in za vse, ki se udeležijo kake slavnosti na jezeru, kakor tudi za vse na Bled prihajajoče tuje.

Kot najemščino je plačevati nam podpisanim, in sicer vsakemu od svoje, oziroma sosesstnikom od skupne plitvice vsako leto 1. julija za jedno leto vnaprej 5 kr. od plitvice.

Vi, kakor tudi vsakdo izmed nas opravičen je, da s tem skleneno najemno oziroma zakupno pogodbo na pol leta odpove, s prenehanjem zakupnega razmerja preneha tudi pravica dotičnika, voziti s svojo plitvico po Bleškem jezeru ter bi se nadaljevanje vožnje smatralo kot motenje Vaše mirne posesti tega jezera.

Potrujé Vam ta, med Vami in nami pravoveljavno skleneni dogovor, beležimo spoštovanjem.

Ob sebi umevno je, da te izjave, katera bi dala g. Muhru pravico, prepovedati čez pol leta dotičnikom vsako nadaljšajo vožnjo po jezeru ter uničiti jim tako zaslužek, niti jeden od pozvanih ni podpisal, ker nikdo ni šel na limanice nalašč tako smešno nizko nastavljene najemščine. Tako odpoved starodavnih pravic zahteval je tedaj od seljanov in celo od cerkve oni isti g. Muhr, ki ima sedaj pogum trditi, „da seljanom nikdar ni branil in tudi ni mislil braniti pridobljenih pravic in zlasti ne prevažanja ljudij po jezeru“. Resnično v celem popravku Muhrovem je le to, da navedene izjave ubogim seljanom ni poslal po svojem g. odvetaiku, temveč (najbrže celo za hrbtom zadnjega) direktno ozir. po oskrbniku. To je pa čisto brezpomembno. Mi pisali smo tedaj v stvari resnico in nič kot resnico in ako sedaj g. Muhr trdi, da bo v miru pustil seljane, tedaj nam je to le dokaz, da se je sedaj premislil in za to gre kolikor toliko zasluge tudi naši intervenciji, za katero se sedaj maščuje s prepogumnimi popravki. Mi smo nemalo ponosni na ta nepričakovano hitri učinek našega posvarila in želimo in upamo le, da bo ostal pogumni g. grajščak

ima za notranjo strukturo in zunanjo obliko pozitivna pravila, od katerih skladatelj odstopiti ne more. Zato se mora pesnik po tem ravnati. Da pa to zamore storiti, treba mu je poznati sestavo glasbenega stavka, pevskih oblik in strogo glasbeno logiko. Harmonijo, glasbeno ortografijo itd. tega k tem potrebam ni prištevat.

To je v glavnih potezah zadržaj tej knjižici. Kolikor nam je znano, glasbena literatura do sedaj nima knjige jednakega zadržaja. V tej stroki je avtor njen tako rekoč sam sebi avtoriteta. Ne preostaje nam torej nič drugega, kakor da jo toplo priporočamo. Kdor jo bo čital, našel bo v njej mnogo stvari, na katere do sedaj še ni mislil, posebno oni, kateri želi skladati v narodnem duhu. Prvo knjižico tiskal in založil je Anton Scholz, drugo pa komisijonalna knjigarna Dioničke tiskarne v Zagrebu.

V dodatku, katerega je prideljal avtor v svoji drugi knjižici, razvidi tudi lahko čitatelj, koliko ogromnega gradiva je v tej stroki deloma že napisal, deloma pa ga še ima v delu. Želimo mu k njegovemu delovanju mnogo zdravja, ustrajnosti, posebno pa še gnotne podpore, da zamore v svojem smeru izdatno dalje delovati in svoja dela na svetlo dati.

Fr. Gerbič.

mož beseda. Ako ne — tedaj pa na svidenje, gosp. Muhr!

Deželni zbor štajerski.

V Gradci, 6. aprila.

Deželni glavar grof Wurmbrand otvoril je danes prvo sejo v novem zasedanju s primernim nagovorom, v katerem je najprej omenil, da bi bilo za dobro deželno gospodarstvo jako koristno, če bi deželni zbor vsako leto, najbolje proti koncu leta, zboroval šest ali sedem tednov. Deželni maršali in deželni glavarji so se pred kratkim o tem posvetovali in bo dež. odbor vprašal deželni zbor za njega mnenje v tej stvari. — Dež. odbora delovanje je razvidno iz podanega poročila, a tudi za letošnje zasedanje je izdelal več važnih predlog, tako o Raiffeisenovih posojilnicah in o statističnem oddelku pri dež. odboru, ki bo preskrbel material za rešitev nekaterih važnih vprašanj, kakor so preskrbovanje onemoglih poslov, obč. siromakov, prememba domovinskega zakona i. t. d. Deželni odbor hoče tudi posebno skrbeti za vinarstvo, živinorejo in druge gospodarske stroke in za prometne naprave to je, za javne ceste in za lokalne železnice. Proga iz Poličan v Konjice je že gotova in isto tako neka druga, vrh tega pa se delajo priprave za nekatere nove proge (mej. njimi od Spodnjega Dravobrega do Velenja, od Grobelna do hrvatske meje in od Polzele v Kamnik) tako da bo v kratkem Štajerska imela vse potrebne železniške zveze, kar bo izdatno pospeševalo gospodarski in kulturni napredek dežele. — H koncu povabi dež. glavar zbornico, naj zakliče presvetlemu cesarju trikratno: Slava!

Zbornica odkazala je na to predložene predloge dotičnim odsekom in ko je še posl. Morré utemeljil svoj predlog o podpori po ujmah oškodovanim prebivalcem nekaterih nemških dolin, zaključila se je seja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. aprila.

Nadvojvoda Albrecht.

V torek je bilo trideset let, kar je nadvojvoda Albrecht, generalni inspektor avstrijske vojske in feldmaršal, stopil na najvišje mesto v naši vojski, na prvo mesto za cesarjem. Slovesnosti ni bilo ta dan nobene, ker si jo je nadvojvoda prepovedal. Stališče, katero zavzema nadvojvoda proti Hohenzollerom in proti ruskemu dvoru, je precej dobro znano. Nadvojvoda Albrecht in nadvojvoda Karol Ludovik sta na ruskem dvoru zelo priljubljena in visoko v častih. Tudi za parlamentarni sistem ni nadvojvoda Albrecht unet, kako pa misli o dualizmu sploh, sosebno pa o Madjarjih, je itak dobro znano.

Češki glasi.

Umevno je, da se o otvoritvi dež. zbora vsi listi samo ž njim bavijo. „Politik“ pripoveduje, kako navihano mislijo češki veleposestniki postopati gledé punktacij. Punktacijske predloge o ustanovitvi dveh okrožnih in nekaterih okrajnih sodišč so ali že predložene, ali pa se bodo predložile te dni. Nemci bodo nasvetovali, naj se te predloge odkazejo punktacijskemu odseku; češki veleposestniki pa bodo ta predlog odklonili in nasvetovali, naj se elaborati izročé drugemu odseku. To se bo zgodilo in ker bo na ta način vsaj navidezno odpravljen punktacijski značaj predlog, glasovali bodo veleposestniki zanje z navdušenjem. „Narodni Listy“ prisojajo mladočehim poslancem zaslugo, da je končana grda igra, katero je vlada od l. 1879. igrala z narodom češkim. Mladočehi so primorali Taaffea, da je pokazal svoje pravo, dvanajst let skrbno prikrivano mišljenje; strgali so mu krinko raz lica, tako da more vsak razsoden človek vedeti, kdo je prav za prav grof Taaffe, s kom vlada in zoper koga — zato pa je želeli, da bi se v novem zasedanju spomnili Staročehi in veleposestniki na konferenci dne 1. novembra dane obljube in naj bi se je krepko držali v tekočem zasedanju.

Nemška duhovščina.

Našim domačim fanatikom so uzor nemški duhovniki, češ: ti so pravi internacionalni klerikalci, katerim narodnost ne dela preglavice, in ti se pajdašijo z vsem in vsakim, bodisi liberalci ali klerikalci, žid ali luteran, če le podpira duhovniška prizadevanja. Ta nazor o nemški duhovščini ni povsem opravičen. Res, da je večina njih v narodnem oziru povsem indiferentna, a izdatna manjšina je zavedna svoje narodnosti in neče dlje tlačniti drugim strankam. Nemška duhovščina se bo najbrž razdvojila v dva tabora, kar utegne postati velikega pomena za vso notranjo politiko. Dunajski prof. Schindler in pater Opitz nameravata ustanoviti nemškonacionalen katoliški dnevnik ter sta v to svrhu nabrala že 30.000 gld. Novi list bo začel izhajati z novim letom.

Jezikovna ravnopravnost v Gališki.

Kakor je razpor mej Hrvati in Srbi v trojedni kraljevini na korist samo Nemcem, ki bi radi v mótni vodi ribarili, da izkoriščajo Nemci razpor mej Rusi in Poljaki v Gališki. Ko je bil l. 1869 s cesarskim reskriptom poljski jezik uveden kot uradni jezik v Gališki, začel je najprej Lvovski unijatski konzistorij rabiti nemščino; poljski ni hotel pisati, ruski pa se ni upal. Posledica tega je bila, da sedaj vsi unijatski župni in drugi uradi izključno nemški uradujejo, tako da je lani uradni list Stanislavskega škofa priobčil neki namestniški reskript samo nemški, ne dodavši ni ruskega prevoda. Taka je jezikovna ravnopravnost v praksi. Vrh tega se deluje sistematično, da se z uvedbo fonetčnega pravopisa odtuji jezik galiških Rusov od prave ruščine, za kar si pridobivajo zasluge tako poljski krogi kakor vlada. Namen temu počenjanju je jasan: razaroditi gališke Ruse.

Vnanje države.

Srbska skupščina.

Včeraj dopoldne se je sešla srbska skupščina. Doslej še niso došla poročila o prvi seji. Radikalni poslanci so se v polnem številu zbrali in došli so tudi poslanci rudniškega okraja, čeprav je vlada razveljavila volitev. Pred prvo sejo zbrali so se radikalni poslanci in se dolgo posvetovali, ali naj sploh ustopijo v skupščino ali naj se izrečejo za abstinenco. Uspeh vsega posvetovanja še ni znan. Pasić, Grujić in Maksimović so se obrnili do regentov, naj se izpuste trije zaprti radikalni poslanci, a regenti so jih poslali k ministru, k kateremu pa radikalna deputacija ni šla.

iz Rima.

V Rimu se delajo velikanske priprave za srebrno poroko kraljevske dvojice, in storilo bi se še mnogo več, da ni — suša v žepu. Izmej tujih gostov bo seveda največ zanimanja vzbujal nemški cesar, a došli bodo tudi zastopniki skoro vseh tujih suverenov. Črnogorskega kneza bo zastopal prestolonaslednik Danilo.

Nemška vojaška predloga.

Upanje nekaterih krogov, da se bo s primerno popustnostjo tako s strani vlade kakor parlamentarnih frakcij doseglo radi vojaške predloge popolno sporazumljenje, se najbrž ne bo obistinilo. Glasilo nemškega kancelarja, „Nordd. Allg. Ztg“, je vse posredovalne nasvete, kar jih je bilo stavljenih, kratko in gladko odklonilo trdeč, da zahteva vlada, naj se vzprejmejo vse predloge tako kakor so bili stavljeni ali pa naj se v celoti odklonijo. Ta trdovratnost nemške vlade je vzbudila občo osupnenje, kajti mislilo se je, da bo vlada gotovo odnehala od svojih prvotnih tirjatev. Negativna izjava kancelarjevega glasila, zmatrajo nemški listi kot dokaz, da se je vlada odločila za razpust državnega zbora.

Home-rule.

Včeraj se je zopet sešla angleška zbornica in brez odlašanja začela drugo čitanje irske predloge, na katero bo sedaj nekaj tednov obrnena pozornost vsega sveta. Konservativci in unionisti delujejo na vso moč, da bi organizovali odpor. Bivši irski kraljevi namestnik Balfour je že javno bujskal k revoluciji. Naši nemški listi, sosebno Dunajski in Graški, pišejo o angleških razmerah kaj čudno; vidi se, da se more tako neumno in nesramno samo Nemcem pisati. Gladstone, tega največjega državnika sedanje dobe, zmatrajo nekakim pustolovcem in mu v jedno mer očitajo, da hoče domovino razdvojiti in raztrgati. Tako se piše v nas, kjer so Nemci največ pripomogli, da se je uvedel dualizem. V teh nemških listih se tudi vedno govori o odporu irskih protestantov zoper home-rule in o provinciji Ulster, katera jedina ima nekaj poslancev, nasprotnih irski samoupravi. Ta Ulster je samo deloma protestantski; protestantski element je samo polovico vseh mandatov mogel svojim privržencem oddati, drugo polovico imajo v rokah irski homerulovci. Tako lažljivo pišejo nemški listi. Da se upajo, to le dokazuje, koliko inteligencije prisojajo svojim čitateljem.

Domače stvari.

— (Volilni shod.) Klub občinskih svetovalcev Ljubljanskih, pomnožen z nekaterimi zaupnimi možmi izmej volilcev, sklicuje radi letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet Ljubljanski volilni shod na dan 9. t. m. ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani. Ta shod imel bo postaviti kandidate za te volitve, ki so v vsakem oziru, zlasti v narodnem in gospodarskem, zelo važne in upati je gledé na to, da se ga naši volilci, katerim je gotovo na tem, da se odpošljejo v občinski svet izkušeni, odločni in narodni možje, prav mnogobrojno udeležé.

— (Zjedinjena Slovenija — pod cenzuro.) Neki prijatelj našega lista v Zagrebu odpisal nam je preteklo soboto sledeči brzojavni pozdrav: „Slava Slovenskemu Narodu“, Živeli vsi njegovi sotrudniki in prijatelji. Živela zjedinjena Slovenija“. In sedaj strmi slovenski svet! Ljubljanski brzojavni urad je ta pozdrav inhibiral zaradi „nedopustne vsebine“ ter o tem obvestil od-

konca opere. Pevske moči Dunajskega gledališča so dobre, vendar se predstava ne more meriti z ono češke gledališke družbe. Tako si je češka umetnost tudi v drugič priborila sijajno zmago na Dunaji. Ker je zbolela pevka naslovne vloge in tudi njena na mestnica, nastopila je dne 5. t. m. gospica Vesely od češkega narodnega gledališča v Pragi in pela svojo ulogo v češkem jeziku, ter dosegla krasen uspeh in morala ponoviti svojo glavno arijo. „Prodana nevesta“ ostala bode brez dvoma stalna točka v Dunajskem opernem repertoarju. V dvorni operi pa se bodeta baje v kratkem dali Smetanovi operi „Dalibor“ in „Hubička“ (poljubek).

* (Mater in hči rešil.) Štiridesetletna šivilja Henrieta Zofka v Pragi in njena 17letna hči nista mogli plačati stanarine in ju je gospodar ravno pred velikonočnimi prazniki pognal na ulico. Tužni begali sta po ulicah, proti polnoči pa sta se jokaje objeli na obali Vltave in tesno oklenivši se druga druge skočili v vodo. Neki gospod, ki ju je opazoval, skočil je za njima in res obe spravil še živi na suho.

* (Kolera v Italiji.) Kakor se poroča iz Turina, se je v neki vasi blizu mesta pokazala kolera in je umrlo več osob po kratki bolezni.

* (Zgorelo gledališče.) V Lisboni zgorelo je tako zvano „malo gledališče“ in tudi sosednja poslopja. Škoda je precej znatna, vendar ni nikdo ponesrečil pri požaru.

* (Uztrajen čudak.) Dve leti utegne tega biti, kar je šinila židovskemu krojaču Hermanu Zeitungu na Dunaju genijalna misel v glavo, kako bi najceneje prišel k razstavi v Parizu in izvršil je to idejo. Dal se je zabiti v zaboj in poslati v Pariz, kjer je vsled tega obudil splošno zanimanje. Od tedaj se vozi Herman Zeitung v raznih zabojih po svetu. Ko je v Parizu otmnela njegova slava in ni mogel več živeti na troške drugih, poslal se je v London, odtod v Berlin in sedaj za Velikonočne praznike našli so ga v Kodanju v nekem, iz Kristijanije došlem zaboju. Zeitung se je na praznika javno kazal in se misli po praznikih poslati v Peterburg.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 7. aprila. Koburžan se pripeljal danes dopoldne z velikim spremstvom, zajedno z ministroma Stambulovom in Grekovom ter s predsednikom sobranja Petkovom.

Praga 7. aprila. V obč. svetu naznanil župan, kaj je odgovoril namestnik na spomenico glede dogodkov v dež. šolskem svetu. Julij Gregor nasvetoval, naj se zoper tako postopanje protestira. Župan nasvetoval, naj se stvar odkaže mestnemu svetu z dodatkom Črnahorskega, da je razglasiti in prilepiti manifest, v katerem se namestniku izreka popolno nezaupanje.

Belgrad 7. aprila. Pri otvoritvi skupščine bili navzočni vsi poslanci in vsi ministri. Liberalci določijo kot predsednika po starosti naučnega ministra Gjorgjevića. Radikalci zahtevajo glasovanje po imenih in ker zbornica to odkloni, zapuste radikalci in naprednjaki dvorano. Minister notranjih rečij izjavi, da glasom ustave šteje skupščina samo 125 in ne 134 članov in ker od prejšnje radikalne skupščine sklenene premembe volilskega reda zaradi tega nesoglasja ni zmatrati veljavnim, zadošča za sklepčnost zbornice navzočnost 63 poslancev. — Liberalci mislijo v prihodnji seji razveljaviti vse radikalne mandate.

Sofija 7. aprila. Koburžanova poroka določena na dan 20. aprila.

Pariz 7. aprila. Novo ministertvo se je včeraj zbornici in senatu predstavilo. Vladna brezbarvna izjava bila uzprejeta z dobrohotno reservo.

London 7. aprila. Poslanska zbornica začela drugo čitanje home-rule predloga. Gladstone govoril poldrugo uro.

Narodno-gospodarske stvari.

— Slovenske posojilnice. Posojilnica v Vitanju deluje sicer šele 3 leta, a lani je imela že 142 606 gld. prometa, 459 gld. čistega dobička, rezerve pa 1558 gld. — Posojilnica v Glinjah je imela lani 77 979 gld. prometa in 190 gld. čistega dobička. Rezerva znaša 908 gld. — Posojilnica v Djevkah je imela 76 000 gld. prometa in 292 gld. čistega dobička. Rezervni fond znaša 980 gld.

— Goriška ljudska posojilnica, registrirana zadruga z omejenim poročtvom imela je v IX upravnem letu 1892 dohodkov 60 831 gld. 80 kr., stroškov pa 54 797 gld. 59 kr. Gotovine v blagajnici koncem leta je bilo 6034 gld. 21 kr. Posojil se je dalo za 31 573 gld., branilnih vlog vrnilo se je 19 224 gld. 20 kr., iz vrnenih posojil došlo je 16 440 gld., hranilne vloge so znašale 34 458 gld. 2 kr. Čistega dobička je bilo 2596 gld. 20 kr. Rezervni zaklad znaša 4992 gld. 64 kr.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moškina v mm.
6. aprila	7. zjutraj	789.2 mm.	6.8° C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	788.8 mm.	13.0° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	789.6 mm.	7.0° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 8.9°, za 0.3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 7. aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.80	98.80
Srebrna renta	98.60	98.65
Zlata renta	116.95	117.10
4% kronska renta	96.90	96.90
Akcije narodne banke	991.—	992.—
Kreditne akcije	358.—	358.—
London	121.65	121.70
Srebro	—	—
Napol.	9.67	9.67
C. kr. cekini	5.76	5.76
Nemške marke	59.55	59.57 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	148 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	198
Ogerska zlata renta 4%	115	90
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	130
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	25
Kreditne srečke	100 gld.	201
Rudolfove srečke	10	—
Akcije anglo-avst. banke	200	156
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	267

Pomočnika

vzprejemem v svojo trgovino s papirjem in galanterijskim blagom.

(357—1) Knjigarna L. Schwentner-ja v Brezicah.

Največja zaloga šivalnih strojev **JAN. JAX**

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13. Niske cene. — Ugodno plačevanje na obroke. — Stari stroji se zamenjavajo. — Popravki se izdelajo hitro, dobro in ceneno. (1309)

Tujci:

5. aprila.

Pri **Maličih**: Koblun, Ivanovih, Oresnik, Janowitz, Brust, Schuthof, Rosner, Schwarzer z Dunaja. — Kregezy, Tolentino, Tedeschi, Bostjančič iz Trsta. — Stare iz Kamnika. — Faganel iz Pulja. — Nestroy iz Gradca. — Dr. Traun iz Celovca. — Gollitsch iz Celja. — Uhlman iz Brolina. — Bauer iz Brna. — Perko iz Maribora. — Schnabl iz Prage.

Pri **Sionu**: Preyer, Theaharis, Keller, Goldscheider z Dunaja. — Sperling, Höfnerle iz Brna. — Schulz iz Rudolfovega. — Monsuffa, Dodmassei, Bamboschek, Grandi iz Trsta. — Maly iz Kranja. — Mireis iz Celovca. — Karbulka iz Zagreba. — Kranjc iz Ilirske Bistrice.

Pri **južnem kolodvoru**: Stiasny iz Kamnika. — Miklautsch iz Beljaka. — Risiach iz Trsta. — Reset iz Kranja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Dr. Pregel iz Gradca. — Rinter iz Kranja.

Pri **bavarskem dvoru**: Eberl z Dunaja.

6. aprila.

Pri **Maličih**: Goldberger, Neuman z Dunaja. — Eichwalder iz Celovca. — Schwarz iz Budimpešte. — Weltsch iz Zagreba. — Kaplja iz Litije. — Schaschel iz Prage. — Wogrinz iz Brezic. — Röthel iz Kočevja. — Fluri iz Brolina. — Lukanitsch iz Celja.

Pri **Sionu**: Weiss iz Trsta. — Wenberger, Zwany z Dunaja. — Dolar iz Kranja. — Mikisch iz Reke. — Tomšič iz Ilirske Bistrice.

Št. 3327.

Razglas.

Na deželnem zemljišči za Št. Petersko cerkvijo in c. kr. vojašnico zgradila se bode

nova deželna bolnica.

Dotična stavbinska dela oddala se bodo po spodaj navedenih obrtnih skupinah po jednotnih cenah za izvršena dela; sprejemale se bodo pa tudi splošne ponudbe za vse ali za več skupin v izvršitev določenih del.

Zaradi oddaje tega dela se razpisuje pismena ponudbena obravnava do 12. ure dopoldne

dné 21. aprila 1893.

Po skupinah razvrščeno delo je zračuneno takole:

a) Kopanje tal in zidarsko delo	118.850 gld. — kr.
b) tesarsko delo	38.150 " — "
c) krovsko delo	8.230 " — "
d) kleparsko delo	6.400 " — "
e) kamnoseško delo	13.200 " — "
f) potrebno železje	13.220 " — "
g) mizarsko delo	13.529 " 50 "
h) ključavničarsko delo	9.500 " — "
i) plesarsko delo	10.300 " — "
k) steklarsko delo	3.850 " — "
l) slikarsko delo	2.605 " — "

Dotični stavbinski podatki, namreč splošni in posebni pogoji, načrti, proračuni stroškov in cenilniki so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v deželnem dvorcu, Gospodske ulice, št. 2. v II. nadstropju v navadnih uradnih urah.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 21. aprila t. l. do 12. ure dopoldne oddajo pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatene z napisom na zavitku: „Ponudba za . . . delo pri zgradbi deželne bolnice v Ljubljani“. Vsaki ponudbi se mora priložiti 5% jamčevina dotične zgoraj navedene cene bodisi v gotovini, bodisi v hranilničnih knjižicah ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po kursni ceni, če ta ne presega nominalne vrednosti.

Vsak ponudnik se mora o ponudbi izjaviti, da so mu znani vsi zgoraj omenjeni stavbinski podatki ter da se pogojem podvrže.

Ponudniki naj zapišejo razločno s številkami in z besedo, koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen, tar naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj posel in lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojem preudarku izbrati si podjetnika ne glede na to, koliko odstotkov kdo odjenja, ali pa tudi razpisati novo obravnavo.

Oziralo se bode le na pismene v propis ni dobi došle ponudbe.

Gledé varščine (kavcije) opozarjajo se ponudniki sosebno na § 8. splošnih pogojev. (356—1)

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 6. aprila 1893.